

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy,

niniejszym numerem (łączonym) zamykamy 2024 r.

Żyjemy w nowej rzeczywistości, zarówno krajowej, jak i międzynarodowej. Trwa wojna Rosji z Ukrainą. W USA do władzy wrócił *Donald Trump*. Mamy wiele powodów do niepokoju.

Margaret Sattertwate, Specjalny Sprawozdawca ONZ ds. niezależności sędziów i prawników, swój ostatni raport za-tytułowała „Ochrona niezależności systemów sądowniczych w obliczu współczesnych wyzwań dla demokracji”. Ostrzega w nim przed rosnącym trendem rządów podważających demokrację poprzez atakowanie praworządności i niezależności systemów sądowniczych. Przedstawia typologię technik, których rządy autokratyczne używają do podważania niezależności systemów wymiaru sprawiedliwości. Obejmują one:

- 1) przejmowanie lub ograniczanie systemów i instytucji wymiaru sprawiedliwości;
- 2) nadużywanie tych systemów w celu wpływania na podmioty wymiaru sprawiedliwości lub kontrolowania ich;
- 3) przeprowadzanie bezpośrednich ataków i ingerencji przeciwko sędziom, prokuratorom, prawnikom i pracownikom wymiaru sprawiedliwości.

Rok 2024 był „mega rokiem wyborczym”, podczas którego ludzie w ponad 60 krajach, obejmujących prawie połowę światowej populacji, mogli głosować. Do głosu w wielu krajach dochodzą populiści, dla których niezależne sądy i niezawisli sędziowie są „problemem”. Dotyczy to niestety także krajów, które uznajemy za stabilne demokracje, jak USA czy Włochy.

W tym numerze przedstawimy Czytelnikom sytuację sądownictwa w wybranych państwach z całego świata. Dzięki naszym zagranicznym kontaktom (w tym miejscu wielkie podziękowania dla Szefa zespołu międzynarodowego *Tomasza Posłusznego*) udało nam się zebrać bardzo ciekawe relacje z pierwszej ręki.

Z drugiej strony, cieszy to, że coś się zmienia (oby na lepsze) w krajach, które od lat mają problemy z praworządnością. Przebudzili się węgierscy sędziowie. Bardzo mocno trzymamy za nich kciuki.

Mamy jeszcze jeden powód do radości. Jest nim przyznanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego Sędziemu Sądu Najwyższego (w stanie spoczynku) *Jackowi Gudowskiemu*. Nasza radość jest tym większa, że Pan Sędzia jest członkiem Rady Programowej Kwartalnika *Iustitia*. Jest on jednym z tych Autorytetów, których bardzo potrzebujemy.

Korzystając z okazji, serdecznie gratuluję Panie Sędzio!

Polecam uwadze naszych Czytelników także tekst stałego współpracownika zespołu ds. prawa cywilnego *Łukasza Małeckiego-Tepichta* dotyczący rozpraw zdalnych. To element cyfryzacji sądownictwa, które jest jednym z największych wyzwań w naszym kraju. Dlatego warto sięgnąć po tekst, którego celem jest identyfikacja czynników, które ograniczają, utrudniają lub uniemożliwiają realizację rozprawy sądowej w trybie zdalnym.

Dziękuję, że sięgacie po nasz Kwartalnik.

Tomasz Zawisław
Zastępca Redaktora Naczelnego

„IUSTITIA” Kwartalnik Stowarzyszenia Sędziów Polskich / “IUSTITIA” Quarterly of the Association of Polish Judges

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”
ul. Przykoppowa 33, 01-208 Warszawa
tel.: (22) 535 88 31
faks: (22) 535 88 32
e-mail: biuro@iustitia.pl
www.iustitia.pl

Redakcja:
Redaktor Naczelny: *Krzysztof Markiewicz*
Z-ca Redaktora Naczelnego: *Tomasz Zawisław*
Redaktor Prowadząca: *Iwona Kordjak*
Stali współpracownicy: *Dorota Zabłudowska*,
Arkadiusz Tomczak, *Tomasz Klimko*

Adres Wydawcy i redakcji:
Wydawnictwo C.H.Beck
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa
tel.: (22) 33 77 600, fax: (22) 33 77 602
e-mail: kwartalnik@iustitia.beck.pl
www.kwartalnik.iustitia.pl

Skład i łamanie: DTP Service
ISSN: 1640-8365

Artykuły:

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian redakcyjnych w nadesłanych opracowaniach. Materiałów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Z chwilą przekazania tekstu Redakcji Autor przenosi prawa autorskie do publikacji utworu w kwartalniku oraz jego rozpowszechniania na innych polach eksploatacji, jak: Internet, publikacje Wydawnictwa C.H.Beck, chyba że inaczej uzgodniono w odrębnej umowie. Prawem autorskim chronione jest również wprowadzanie treści materiałów do banków danych oraz przenoszenie tych treści na nośniki dźwięku i obrazu. Wersja papierowa jest wersją pierwotną czasopisma.

Warunki prenumeraty:

wpłaty na prenumeratę przyjmowane są za pomocą polecenia przelewu bankowego na rachunek Wydawcy:
Wydawnictwo C.H.Beck
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa
Nr konta: 52 1240 6247 1111 0000 4973 5420

Cena prenumeraty (4 numery) wynosi: 299 zł (w tym 8% VAT)
– doliczając koszty przesyłki

Ceny ogłoszeń

Czarno-białe: cała strona – 6000 zł,
½ strony – 3400 zł

Kolorowe: IV str. okł. – 13 000
II lub III str. okł. – 11 000
Insert: 0,90 zł sztuka

Powyższe ceny nie zawierają VAT i dotyczą reklam gotowych. Płatność przelewem po otrzymaniu faktury VAT i egzemplarza okazowego. Na IV stronę przyjmowane są wyłącznie ogłoszenia całostronicowe.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych ogłoszeń.
W sprawie ogłoszeń należy kontaktować się z Działem Reklamy – *Kinga Filipowicz*,
tel.: (22) 33 77 652, fax: (22) 33 77 601
reklama@beck.pl

Nakład: 500 egz.
Cena: 99 zł/numer (w tym 8% VAT)